

A különböző egyformaság rendszere

MÁDER BARNABÁS: CSIPKE

Ötszázkilencven darab négyszer négyes kocka. Egyetlen nagy kirakós, amelyben minden kis egységnek megvan a saját egyéni helye, de mindnek konkrét kapcsolata van a mellette állókkal. Az egész azonban mégsem játék, de legalábbis nem hagyományos puzzle. Távolból összeálló egész, közel hajolva elképesztően finom részletek. Ötszázkilencven egyforma különbözőség.



MÁDER Barnabás: Csipke (részlet) | Barnabás MÁDER: Lace (detail)
2019, öntött, mázatlan porcelán, egyedi áttörései technika, a teljes mű:
590 db 4x4 cm-es kocka
Fotó: Máder Barnabás

Máder Barnabás *Csipke* című munkája az azonosság és az egyediség megfogalmazása egyszerre, bonyolult rendszer, amit ha szétszedünk, csak megfeszített figyelemmel lehet újra összerakni ugyanúgy. Márpedig értelme csak az adott rend szerint van, minden apró részletnek megvan a maga helye, hangsúlya, és fontossága a folytonosság fenntartásában. A *Csipke* mintázatát Magyarország úthálózatának és vízrendszerének rajzolata adja. Az öntött, mázatlan porcelánkockák egyesével és kézzel vannak mintázva az áttörései technikához egyedileg készített szerszámmal. A színezetlen, ezért messziről megkülönböztethetetlennek tűnő, egyes egységek sorrendje a rajzolat miatt ennyire fontos – bármelyik más helyre kerül, vagy csak más irányba forgatva marad a

számára kijelölt helyen, máris sérül a titkos vagy talán inkább csak a megfelelő közelségből kivethető hálózat, az a finom, csipkeszerű minta, amelynek láncolata egyben tartja a kompozíciót. Ez a közösség tehát megbontható ugyan, de akkor értelmét veszti, mert éppen az a kohézió szűnik meg létezni, amely a külső határvonalain túl egyben tartja az egységek kötődését.



MÁDER Barnabás: Csipke (részlet) | Barnabás MÁDER: Lace (detail)
Fotó: Máder Barnabás

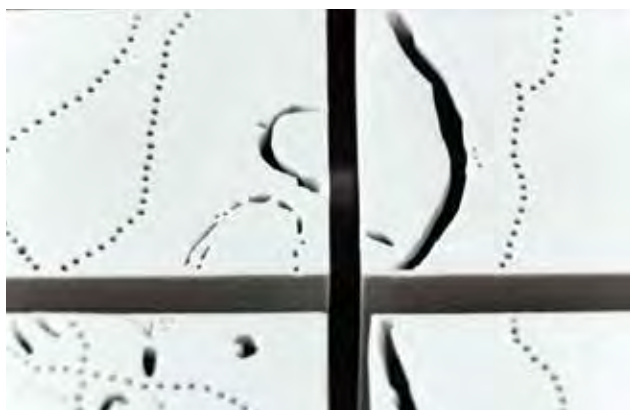
Az értelmezés többszörösen rétegzett, első lépésként a külső forma jelentése, az országhatár körvonala adja meg a keretet, amelyben megfogalmazódik a második, vagyis maga a csipkeszerű rajzolat. Ennek a felszíni megjelenéshez köthető elsődleges jelentése könnyen megfejthető. Ezt követően a finomabb kérdések, a kapcsolódás gyengéd szigora tűnik fel, és ez érzékeny felismerések sorát indítja el, jócskán a felszíni értelmezés rétege alá merítve a gondolatokat. Előtérbe kerül az apró részletek fontossága, az, hogy valóban minden pici finomság számíthat. Megfogalmazódik „a nagyotól és a közelkép” közötti fókuszváltás dimenziókat megváltoztató hatása, az, hogy miképp vész el léptékváltással bizonyos dolgok jelentősége, vagy akár egy teljes értelmezési réteg – nem csupán ebben



MÁDER Barnabás: Csipke (felülnézet, részlet) | Barnabás MÁDER: Lace (top view, detail)

Fotó: Máder Barnabás

a konkrét esetben, hanem szinte minden értelemben. De a fizikai meghatározottság, a máshol be nem tölthető fontosság és jelentőség relativitása is tetten érhető, ami a dimenzióváltáshoz erősen kapcsolódik. Vajon honnan, milyen távolságból vizsgálva válik valóban kizárólagossá egy számos más, azonos dimenziójú egységgel felcserélhető helyzet? Kivehetünk-e egy rendszerből úgy egy láncszemet, egy kirakósból egy elemet, hogy annak megmaradjon az egysége? Hány ilyen elem felcserélése okozna végletesen értelmezhetetlen káoszt?



MÁDER Barnabás: Csipke (részlet) | Barnabás MÁDER: Lace (detail)

Fotó: Máder Barnabás

Más szempontból tekintve, a nyugtalanító kérdésekkel ellentétben megnyugvás is lelhető az egyforma térbeli testek összességének vizsgálata során. Egy ilyen jól meghatározott rendszerben pontos szabályokat rajzolnak ki a szabálytalanságra épülő mintázatok. Ha van is hibalehetőség a kirakósban, mégis ott a végső rend ígérete, amiért érdemes erőfeszítéseket tenni. Végül valamennyien

az alkotó akaratának engedelmeskedünk, legyen az spirituális indíttatású vagy természeti alapú elgondolás – éppúgy, ahogy a négyszer négyes porcelánkockák rendje mindig kiépíthető. Valamennyi egységnek van helye, tehát valamennyi egyformán értékes, sem önmagában nem jelentőségteljes, sem akár egyetlen más egység hiányában nem alkot egészet, vagyis olyan összetartó erők működnek, amelyek egyben az egymással felcserélhetetlenség, pótolhatatlanság végtelenül vigaszt nyújtó érzetét is hordozzák. Hogy mindezek a gondolatok hazánk formájába foglalva jelennek meg, további perspektívát nyitnak hasonló, az egyformaságot és különbözőséget vizsgáló elgondolásoknak, például az országunk köré rajzolt, akár az egész kontinens képzeletbeli körvonalát egységes színben megjelenítő képkockák formájában, de akár az egész glóbusz léptékére felnagyítva ezt a lehetetlenségű egyediséget.

Ez az alkotás a Blanc de Chine International Ceramic Art Award nemzetközi pályázat fődíját nyerte el 2019-ben. A pályázaton 569 művész vett részt 40 különböző országból 785 alkotással. Az első válogatás alapján a kiválasztottak közé két hazai alkotó került, a fődíjas Máder Barnabás mellett Rejka Erika alkotása is szerepelt az esélyes művek sorában. A kizárólagos fődíj mellett megosztott díjakat osztottak ki: két második, két harmadik, valamint öt különdíjat, elismerve olasz, kínai, török, izraeli és koreai alkotók munkáit is.

Máder Barnabás fődíjas, *Csipke* című alkotása a szervező Quanzhou Porcelain Road Art Development Center gyűjteményébe kerül.

FAZEKAS Ildikó

design- és művészetmenedzser